

Suhostaj – temelj uspješne proizvodnje mesa i mlijeka

Antun Kostelić¹, Nikica Prvanović Babić², Goran Bačić²

1. Sveučilište u Zagrebu Agronomski fakultet

2. Sveučilište u Zagrebu Veterinarski fakultet

22. Savjetovanje uzgajivača ovaca i koza u Republici Hrvatskoj

- Koze – završetak laktacije
- Ovce – kraj laktacije ovisno o pasmini i području držanja
- Suhostaj
- Priprema za novi proizvodni ciklus
- Janjad i jarad
- Mužnju

Važnost suhostaja

- Rast i razvoj plodova
- 75-80% u zadnjoj trećini
- Oporavak mliječne žlijezde od laktacije
- Oporavak sluznice buraga od hranidbe koncentratom
- Sinteza kolostruma

Zadnja trećina

- Plod ili plodovi intenzivno rastu
- 75-80%
- Zahtijevaju velike količine hranjivih tvari
- Smanjuje se kapacitet buraga!
- Ono što ovca ili koza ne unesu hranom plod uzima od majke!
- Uslijed nepravilne hranidbe dolazi do metaboličkih poremećaja
- Ketoza, graviditetna toksemija, hipokalcemija
- Pobačaj ili uginuće životinje

- Kondicija životinje – temelj uspješnog suhostaja
- Kondiciju ne smijemo vezati samo uz mršavost
- Pretile (debele) životinje su podjednako sklone metaboličkim poremećajima (i teškom porodu)
- Kondiciju treba pratiti cijelu laktaciju na razini stada
- Poželjno je da na početku suhostaja bude od 2,5-3

Loša kondicija koza

Loša kondicija ovaca

Smještaj

- Suhe i prozračne staje
- Suha i čista slama
- Dovoljno prostora za kretanje
- Izbjegavati naguravanje
- Dovoljno prostora na jaslama
- Slobodan pristup pitkoj vodi

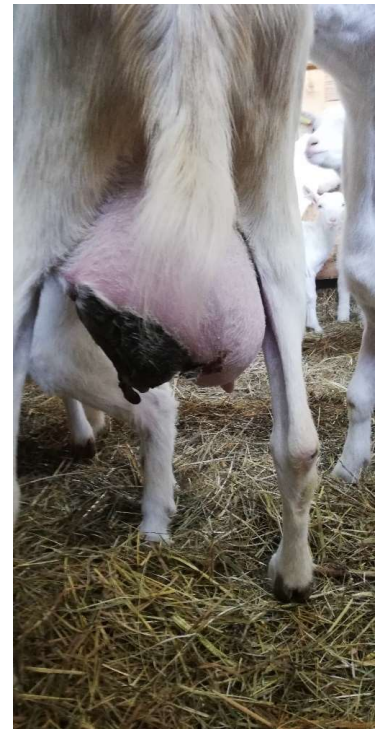

- Izbjegavati držanje gravidnih životinja sa onima s mladunčadi
- Gravidne se težu kreću (pristup jaslama)
- Jarad ili janjad mogu sisati gravidne životinje ako je došlo do nalijevanja vimena
- Stvaraju se uvjeti za nastanak mastitisa!

Mastitis

- Pogrešno je mišljenje da se ne može javiti u suhostaju!
- Loša higijena poda
- Držanje sa životinjama s podmlatkom
- Loša opća otpornost organizma

Kolostrum

- Temelj zdravog podmlatka
- Hranjive tvari
- Laksativno
- Imunoglobulini – zaštita od zaraznih bolesti (enterotoksemija)

- Kvaliteta je uvjetovana
- Hranidbom (kondicijom)
- Ne smijemo zaboraviti na vitaminsko mineralne dodatke
- Sol – po volji
- Vitamin E i selen

Vakcinacija

- U gravidnosti
- Štitimo majku
- Kvalitetan kolostrum
- Zaštita janjadi i jaradi u prvim tjednima života
- Enterotoksemija

Suzbijanje parazita

- Ovisno o proizvodnom cilju
- Na početku suhostaja
- Izbjegavati tretiranje visoko gravidnih životinja
- Moguć pobačaj zbog manipulacije

Pogreška?

- Tretiranjem gravidnih nismo (direktno) zaštili pomladak!
- Ne stvara se imunitet na parazite, za razliku od vakcinacije
- Pojedine lijekove ne smijemo koristiti kod ovaca i koza čije mlijeko koristimo za prehranu ljudi!

Papci

- Kod stajski držanih životinja
- Šepavih
- Na početku suhostaja
- Ili uvođenja u staju
- Koze s preraslim papcima proizvode manje mlijeka....

Zaključak

- Kvalitetno proveden suhostaj će osigurati:
- Dobivanje zdrave i otporne janjadi i jaradi
- Odgovarajuću količinu i sastav mlijeka
- Spriječiti gubitke – pobačaj, uginuće, avitalan pomladak
- Osigurati veći prihod

Hvala na pozornosti!

